Sayısı 3 Kurus

5 Haziran 1942
CUMA
YIL 25 * SAYI: 8749
İdare evi: Ankara C. Vakıt Yurdu
Telefon: İdare (24370), Yazı (21413)
Telg: İstanbul Vakıt—Posta kutusu:46

VAKIT

MİMAR KOCA VEDAT
YAZAN
İsmayıl Hakkı BALTACIOĞLU
YARINKı Sayımızda

Yüksek Ziraat Enstitüsünde bir gün: III

KARA SAPANDAN PULLUGA GİDİŞ

Alınacak tedbir

Köylülere, çiftçilere ucuz fiyatla pulluk tedarik etmek vazifesini üzerine alan müessese, iptida memleketimizde mevcut pulluk tiplerinden her birinin hangi bölgelerde kullanılabileceği hakkında tetkikler yapmalıdır. İşe yaramaz tipten bir pulluk göndermek, kaş yaparken göz çıkarmak nevinden bir hareket olur

Yazan: *Asım Us*

Cümhuriyet hükûmeti zirai istihsal hayatımızda bir inkılâp yaratacak mühim bir karar almıştır. Bu karar memleketin her neresinde olursa olsun bütün çiftçilerin yirmi beşer liraya birer pulluğa sahip olabilmeleri için devlet hazinesinden fedakârlık etmektir.

Türk çiftçilerinin karasaban bırakarak he rtarafta pullukla topraklarını işleyebilmeleri için bu tarzda bir pardım ergeç memleketimizin zirai kalkınması üzerinde büyük iyilikler yapacaktır. Cümhuriyet maliyesince bu yolda yapılacak fedakârlık zamanla milli istihsalde görülen fazlalıktan vergi şeklinde yine devlet hazinesine dönecektir. Bunda bizim hiç şüphemiz yoktur.

Şu kadar var ki hükûmetçe alınan güzel karardan en kısa bir zaman içinde en çok fayda neticesine varabilmek için tatbikatta dikkat edilmesini gerektiren bir nokta vardır. Bu nokta da hükûmetçe tedarik edilip çiftçilere en ucuz bir fiyatla dağıtılacak olan pullukların ancak işe yarayabileceği yerlere gönderilmesidir.

Bir kaç yıl evvel Çoruh vilâyetinde tetkikat yaptığım bir sırada Maarif Vekâleti tarafından bazı eğitmenler emrine gönderilmiş olan pullukların bu havalideki arazi icaplarına uygun olmadığını öğrenmiştim. Bu defa da Adapazarı taraflarında yerleştirilmiş olan bazı muhacirlere verilen pullukların yumuşak demirden yapılmış okları doğrularak işe yaramaz hale geldiğinden şikâyet edildiğini işittim.

Mütehassısların verdikleri malûmata göre aynı zamanda, soğuk, mutedil, sıcak iklimlerini hudutları içinde toplamış olan Türkiyenin arazi teşekkülâtı da her tarafta başka başkadır. Bu başkalıklar memleketimizde kullanılan pulluklarm cinsleri yüz elliden aşağı değildir

Öyle anlaşılıyor ki memleketin muhtelif bölgelerine pulluk göndermek vazifesini üzerine almış olan memurlar bu cihetı düşünmüyorlar; yahut muhtelif tipte olan pulluklarm dağıtılması işinde her nedense yanlışlık yapıyorlar: böylelikle pulluk tedariki için yapılan fedakârlıkların ve emeklerin boşa gitmesine sebep oluyorlar.

Yüksek ziraat enstitüsünde pulluk işinde ihtisası olan profesörle bu bahis etrafında konuştuk. Bu zat benim sualime cevap vererek izahat verdi:

— Memleketimizin muhtelif yerlerinde pulluk yapan fabrikalar vardır. Gazi çiftliğinde, Adapazarında, Sökede, Bayburtta pulluk yapılıyor. Bunlardan başka daha başka yerlerde küçük bazı imalâthaneler bulunuyor. Yalnız bu imalâthanelerde memleketimizin her tarafında kullanılabilecek şekilde pulluklar yapmağa imkân yoktur.„

"Zira pulluğun aksamından olan ok demiri, kulak demiri, çeki demiri gibi parçaların her biri yerine göre başka başka büyüklüklerde olduğu gibi bunların malzemesi de başka cinste, başka evsafta ve hususiyette olur. Bugün memleketimize dışarıdan demir getirmek kabil değildir. Karabük demir ve çelik fabrikamız bize ancak muayyen evsafta ve büyüklükte demir veriyor. Elde mevcut olan malzemeden her yerin ihtiyaçlarına uygun pulluklar yapılamaz. Ancak iki, üç tip pulluk yapabiliyoruz. Sökedeki imalâthane dökme demiri puluğu yapar. Bu nevi pulluk o taraflarda işe yarar. Fakat iç Anadoluda, meselâ Konya havalisinde bu pulluktan iyi netice alınamaz. Pullukların bir kısmı düz kulaklı olur; diğer bir kısmı dönmez kulaklıdır. Döner kulaklı pulluk dönmez kulaklı pulluğun, dönmez kulaklı pulluk da döner kulaklı pulluğun yerini tutmaz.„

Dedi.

Şu halde alınacak tedbir basittir: Köylülere, çiftçilere ucuz fiyatla pulluk tedarik etmek vazifesini üzerine alan müessese iptida memleketimizde mevcut pulluk tiplerinden her birinin hangi bölgelerde kullanılabileceği hakkında tetkikler yapmalıdır; ondan sonra her pulluk tipini ancak işe yarayabileceği yerlere göndermelidir: herhangi bir yere işe yaramaz tipten bir pulluk gönderilmesi kaş yaparken göz çıkarmak nevinden bir hareket olacağı için bu işde karışıklıklara mahal verilmemesine çok dikkat etmelidir.

Libyada iki taraf kuvvetlerinin çarpıştıkları sahayı ve civarını gösteren harita

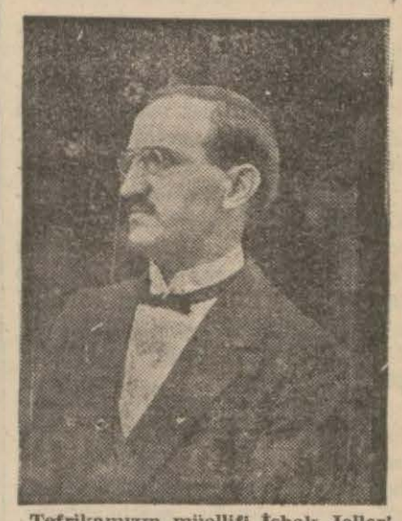

Tefrikamızın müellifi İshak Jeller'in Hindiçini'de 25 Haziran 333 de alınmış bir fotoğrafisi

Bir Türk subayının
BİRMANYA HATIRALARI
YAZAN
İshak Jeller

Tefrikadan Birkaç parç

Ne Fransızca, ne de Almanca buralarda anlaşma dili olamıyordu. Sonraları iki üç ayda şöyle böyle öğrendiğimiz "H i d n. bad„ dili ile anlaşıyorduk. Arkadaşlardan Doktor İbrahimin resimde mahareti vardı. Bonaval istasyonunda yumurta almak için bir tavuk altında beş yumurta resmi yaparak yumurtayı anlatabilmişti. "Anda, anda„ diye konuşarak yumurtaları getirdiler.„

Birmanyanın içyüzünü bütün meraklı tefernuatı ile bu tefrikada bulacaksınız.

Pek yakında Vakıt sütunlarında

Sinema ve tiyatro biletleri hakkında Dahiliye Vekâletinin bir tamimi

İSTANBUL SİNEMALARı BİLET ÜCRETLERİ ARTIRILDI

Ankara, 4 (Vakıt muhabirinden)— Tiyatro ve sinema biletlerinden alınmakta olan resim, son zam kanunu ile bir misli artırılmıştı. Bazı sinemacıların bilet ücretlerine yapılan zam.

(Devamı Sa. 2, Sü. 1 de)

10 senede 50.000 öğretmen yetiştirilecek

Maarif Vekilinin köy enstitüleri hakkında beyanatı

Büyük Millet Meclisinin evvelki günkü toplantısında köy mektepleri ve köy enstitüleri kanununun müzakeresine başlanmıştır. Bu münasebetle Maarif Vekilimiz Hasan Âli Yücel şu beyanatta bulunmuştur:

Arkadaşlarım,

Huzurunuza getirilmiş olan kanun partimizin ilk öğretim için hükûmete vermiş olduğu direktifi tam, yüzdeyüz yerine getirmek üzere olduğu tedbirlerin mütemmimlerinden olan bir hü

(Devamı Sa. 2, Sü. 5 de)

Beynelmilel Kızılhaç delegesinin beyanatı

Türkiye, Britanya, mihver devletleri

Yunan adaları halkına Kızılhaçın yardımı hususunda anlaştılar

Ankara, 4 (A.A) — Buraya gelmiş olan beynelmilel Kızılhaç delegesi Raymond Courvoiser Anadolu Ajansı mümessiline aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

İaşe vaziyetleri çok acı olan Yunan adaları halkına beynelmilel Kızılhaç tarafından yardım edilmesi takarrür etmiş ve bu hususta Türkiye hükûmeti ile büyük Britanya ve mihver devletleri arasında bir anlaşma hasıl olmuştur. Gerek Kızılay gerek mülkî ve askeri Türk makamatı beynelmilel Kızılhaçın bu yüksek insanî hareketine geniş mikyasta kolaylık göstermektedir. Ahalisine yardım edilecek adalar Sakız, Sisam, Midilli ve Nikarya adalarıdır. Buralardaki aç ve muztarib halka 660 ton muhtelif gıda maddesi ile 500 çuval İngiliz unu tevzi edilecektir. Sakız'a götürülecek eşya üç Yunan vapuru Sisam ve Nikarya'ya götürülecek eşya 200 tonluk yelkenli, Midilliye götürülecek eşya 200 tonluk diğer bir yelkenli tarafından nakledilecektir. Nakliyat İzmir limanından yapılacak ve adalardaki tevziat ta tamamen beynelmilel Kızılhaç delegesi Raymond Courvoiser'in kontrol ve nezareti altında cereyan edecektir. Hâlen bu gıda maddelerinin yola çıkarılması için lisans beklenmektedir.

Mahmut Esat Bozkurdun konferansı

Silâhlı cümhuriyet

Mahmut Esat Bozkurd dünkü konferansında ve dinleyicileri

(Yazısı 2 nci sayfamızda)

2 bin tayyare Almanyaya hücum edecek

Şimalî Fransaya hücum devam ediyor

Fransız sahillerine yapılan taarruzların tafsilâtı

Londra, 4 (A.A.) — Müşterek hareketler umumi karargâhı aşağıdaki tebliği veriyor:

Bu sabah ilk saatlerde Bulonya ile Letike arasında yapılan ufak bir keşif taaruzuna iştirak eden kara ve deniz kuvvetleri şimdi İngiltereye dönmüş bulunmaktadırlar. Bir küçük müfreze Fransız sahilinde karaya çıkmış, orada düşmana taarruz etmiş ve değerli malûmat elde etmiştir. Kıtalarımız hafif kayıplara uğramıştır.

İngiliz hava kuvvetlerine mensup tayyareler hareket esnasında kara ve deniz kuvvetlerini desteklemişler ve avdet esnasında bunları himaye etmişlerdir.

(Devamı Sa. 2, Sü. 5 de)

Pariste kadın suikastçi

Polislere ateş ederek ikisini öldürdü

Paris, 4 (A.) — Paris gazetelerine göre, nazırlar heyetinin salı günü almış olduğu bir karar üzerine Seine sokağı cinayeti meselesini muhakeme etmek üzere devlet mahkemesi tarafından bir iyme komisyonu kurulmuştur.

Cinayetin mürettibi, almış olduğu emirlere göre çalışan ve civar köylerin birinde öğretmenlik eden Matmazel Marainď'dir. Bu kadın bundan evvel, bir iaşe dükkânının önünde kopan bir arbedede ehemmiyetli bir rol oynamıştır. Polislere ateş ederek iki

(Devamı Sa. 2, Sü. 1 de)

Libya Harbi

Alman hava hücumları devamediyor

İngiliz tebliğine göre

Almanlar Taner'den tardedildi

Kahire, 4 (A.A.) — Orta Şark İngiliz umumi karargâhının tebliği:

2 haziranda alaca karanlıkta zırhlı kuvvetlerimiz Knightz Brindge'in 10 kilometre kadar batısında müstahkem bir nokta olan Tamardan düşmanı tardetmişlerdir. Almanlar, bu savaş esnasında en az 14 tank kaybetmişlerdir.

Mevzilerimize karşı dün başka bir taarruz daha yapılmış ise de sonu gelmiştir. Civardakı kollarımız düşmanın geri hatlarına taarruz etmişlerdir.

Stuka tayyarelerinden mürekkep büyük bir kafile, Birülhakem'e hücum etmiş ise de hava kuvvetlerimiz tarafından muvaffakıyetle karşılanmıştır.

Heydrih öldü

Prag, 4 (A.A.) — S.S. grupları başkumandanı ve himaye idaresi reis vekili Heydrihin aldığı yaralar tesirile vefat ettiği bildiriliyor. Yakında bu hususta bir resmi tebliğ neşredilecektir.

Führer

Fin topraklarında Mareşal Mannerhaym'ı ziyaret etti

Berlin, 4 (A.A) — Dnb. ajansı Helsinki'de resmi olmıyan bir kaynaktan bildiriyor:

Führer, refakatinde mareşal Keitel olduğu halde, 75 nci yıldönümü münasebetiyle Fin topraklarında bugün mareşal Mannerheim'i ziyaret etmiştir.

Suaviye nasıl çatıyorlardı?

- Türkiyenin ilk resimli gazetesinden ikinci bir karikatür -

Buraya naklettiğimiz karikatürü de dünkü sayımızdaki gibi eski Türkçe (İstanbul) gazetesinden alıyoruz. İstanbul gazetesi Türkiyenin ilk resimli gazetesidir; bu karikatürler 1868 yılının yazında çıkmıştır ki Suavi o tarihte Ziya ve Kemal ile Parise kaçalı bir, bir buçuk yıl oluyordu. Malûmdur ki, Kütükçü Hayri' nin (Be meded kaçtı Ziya Beyle Suavi vü Kemal) tarih mısraından da anlaşılacağı üzere, bu kaçış 1283 de vukubulmuştu. Karikatürün altında şu ibare okunuyor:

(— Vah, zavallı! İşte böyle havayi şeytaniyete tâbi olub ardını, önünü düşünmeyenlerin sonu nedamettir.)

Resimde Ali Suavi açık bir kitabla bir bardak, bir surahi konmuş bir masa önünde tasvir olunuyor. Şeytanı temsil eden tasvirle Ali Suavi arasındaki değneğin üzerinde (İstanbul) yazılıdır.

Belli ki İstanbul gazetesi memleket dışında başlayan siyasi mücadeleyi hoş görmüyor; fakat bu (nedamet) kelimesinin telmihi neye? Bir hâdise mi var Genç Osmanlılar arasında bir ayrılığa mı işaret olunuyor? Yoksa bir tahmin, bir temenni, bir propaganda mı? O zaman'ın dedikodularını karşılaştırmadıkça hüküm kolay değildir. Muhakkak olan şu: Kaçan Suvi'yi kovalayan bir kara cebhe var.

Harbura yapılan hücum

Vaşington, 4 (A.A.) — Bahriye nazırlığı tebliği:

Şimal pasifik çevresi: Duç Harburda şimdi vaziyet sakindir. Dün Japonlar tarafından yapılan birinci hava akını müdafaa kabiliyetimizi tecrübe etmek maksadiyle yapıldığı anlaşılmaktadır. Akın esnasında infilâk ve yangın bombaları atılmışsa da, evvelce de bildirildiği gibi kayıplarımız hafif olmuş ve hasar genişleyememiştir. Çıkan bazı yangınlar süratle söndürülmüştür.

Esas akından altı saat sonra ikinci bir düşman uçak dalgası daha gelmişse de, bu grup hiç bir bomba atmamıştır. Bunun bir keşif uçuşu olduğu sanılmaktadır. Düşman uçaklarının hareket noktaları tam olarak tayin edilememişse de, bunun uçak gemisi olduğu düşünülmektedir.

Geçen ilkkânunda bahriye nazırlığı tarafından müsadere edilen ve devriye gemisi olarak kullanılan küçük Sitera Amerikan gemisi muayyen zamandan üç hafta geç kalmış olması bakımından Atlantikte kaybolmuş sayılmaktadır. Sitera safi 602 tonilâto tutarında bir gemi idi.

Başka çevrelerde kayda değer bir olay yoktur.

* * *

Vaşington, 4 (A.A.) — Basın toplantısında Duç Harbura karşı yapılan taarruzlar hakkında söz söyleyen Stimson şöyle demiştir:

Geçen hafta size hava akınlarının yapılmak üzere olduğunu hatırlatmıştım. Şimdi Duç Harbura yapılanların son akınlar olmadığını ve daha başkalarını beklememiz lâzım geldiğini ve evvelden bildiriyorum.

Pariste kadı suikastçiler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sini öldürmek ve bir kaçını yaralamakla suçlu üç şahıs da tevkif edilenler arasındadır. Gazetelere göre, devlet mahkemesi gelecek haftadan itibaren celselerine başlıyarak kararını verecektir.

Esbabı muhaffife mevcut olmadıkça, ölüm cezası istilzam eden bir cinayet karşısında bulunulduğundan, suçlular hakkında idam kararı verileceğini gazeteler muhakkak telâkki ediyorlar.

Sinema ve tiyatrolar hakkında tamim

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nı bahane ederek bilet ücretlerini nisbetsiz bir şekilde artırdıkları yapılan tahkikattan anlaşılmıştır.

Dahiliye vekâleti valilere yaptığı bir tamim ile sinemacıların, resimlere yapılan zamma göre, duhuliye ücretlerini artırmaları mümkün ise de, bu artırışın daha fazla olmaması lâzım geldiğini, Belediye daimi encümenlerinin duhuliye ücretlerinin tesbiti içinde fazla uyanık bulunmaları icap ettiğini bildirmiştir.

Vekâlet bundan başka her belediye sınırı içinde bulunan sinemaların ücret tarifeleri ile daha evvelki ücret tarifelerini gösterir bir cetvelin acele gönderilmesini istemiştir.

* * *

Sinemacılar belediyeye müracaat ederek bilet fiyatlarına yeniden zam yapılmasını istemişlerdi. Belediye daimi encümeni durumu tetkik ederek zam yapılmasını uygun görmüştür. Yapılan zamdan sonra bilet fiyatları şu şekilde tesbit edilmiştir:

Birinci sınıf sinemalarda:

Birinci sınıf loca 250, ikinci sınıf loca 190, balkon ve lüks koltuk 50, hususi ve birinci 37,5, ikinci, duhuliye 25 kuruş.

İkinci sınıf sinemalarda:

Birinci sınıf loca 190, ikinci sınıf loca 150, balkon veya lüks koltuk 45, hususi veya birinci 32,5, ikinci, duhuliye 20 kuruş.

Üçüncü sınıf sinemalarda:

Birinci sınıf loca 130, ikinci sınıf loca 100, balkon, lüks koltuk 32,50, hususi, birinci 25, ikinci duhuliye 12,5 kuruştur.

Asker ailelerine yapılan zam bu ücretlere dahil değildir. Ayrıca tahsil edilecektir.

Vecizeler

YAZAN: M. CEMİL PEKYAHŞİ

* Malbranş "Kulun fiilini Allah yaptı,, diyor. Kula fiilini cezaen Allah yaptırdı dese kabul olunurdu; yoksa hepsi fenalık yapmadıkları halde Allahın hâşâ kendi zulmunu kullarına isnat etmesi nasıl kabul olunur?

Ankara At Yarışları

Bu hafta gazi koşusuna 12 at giriyor

Ankara, 4 (Telefonla) — At yarışlarının altıncı hafta koşuları pazar günü 19 Mayıs İpodromunda yapılacaktır. Bu hafta koşulara şimdiye kadar görülmemiş miktarda at kaydedilmiştir. Bilhassa Gazi koşusu çok enteresandır. Çifte bahis 2 - 3 üncü koşular yani büyük İngiliz atlariyle, Gazi koşusunu koşacak olan üç yaşında İngiliz atları arasındadır.

Giren atlar şunlardır:

BİRİNCİ KOŞU:

Üç yaşında arap erkek ve dişi taylara mahsus, mesafe: 1200 metre.

1 — Rind, 2 — Can, 3 — Serap, 4 — Mihrace, 5 — Ceyhun, 6 — Hızır, 7 — Hakan, 8 — Heybeli, 9 — Lüsi, 10 — Seyyare.

İKİNCİ KOŞU:

Dört ve daha yukarı yaşta İngiliz at ve kısraklara mahsus, mesafe: 2600 metre.

1 — Özdemir, 58 kilo, 2 — Gonca 56,5 kilo, 3 — Romans, 56,5 kilo, 4 — Umacı, 56 kilo, 5 — Subutay 56 kilo, 6 — Yetiş 54,5 kilo.

ÜÇÜNCÜ KOŞU: (GAZİ KOŞUSU)

Üç yaşında yerli saf kan İngilizlere mahsus, mesafe: 2400 metre.

1 — Şans 58, 2 — Bomba 58, 3 — Barbaros, 58, 4 — Ali Şah, 58, 5 — Heybeli 58, 6 — Yavuz 58, 7 — Karabiber, 58, 8 — Hatvan, 58, 9 — Buket 56,5, 10 — Demet, 56,5, 11 — Çobankızı, 56,5 12 — Gungadin 56,5.

DÖRDÜNCÜ KOŞU:

(Birinci İnönü koşusu)

İki yaşında İngiliz taylarına mahsus, mesafe: 1000 metre.

1 — Humayun, 2 — Vido, 3 — Ren

BEŞİNCİ KOŞU: (Çöl koşusu)

Dört ve daha yukarı yaştaki saf kan arap at ve kısraklarına mahsus. Mesafe: 2400 metre.

1 — Bora, 2 — Ceylan Tek, 3 — Bozkurt, 4 — Sava, 5 — Tuna, 6 — Tomurcuk, 7 — Leylâ.

ALTINCI KOŞU:

Üç yaşında yarım kan İngiliz atlarına mahsus Mesafesi: 1400 metre. Sıklet 58 kilo.

1 — Pehlivan, 2 — Aşkar, 3 — Kader, 4 — Tiryaki, 5 — Meneviş, 6 — Gözde, 7 — Soydan, 8 — Azağan.

YEDİNCİ KOŞU: (Handikap)

Dört ve daha yukarı yaşta yerli yarım kan İngiliz at ve kısraklara mahsus. Mesafe: 2000 metre.

1 — Al eCylan, 60, 2 — Yavuz, 58 kilo, 3 — Sekban, 56 kilo, 4 — Yıldız, 53 kilo.

Yeniden bölge ve akşam kız sanat okulları açılıyor

Ankara, 4 (Vakıt muhabirinden) — Bölge sanat okulları mevcuduna ilâveten Adanada açılan sanat okulundan başka Eskişehirde, Kayseride, Çorumda, Malatyada bu sene de birer bölge sanat okulu açılacak, Eylülde derslere başlanacaktır. Bu suretle sanat okulları sayısı on dördü bulacaktır. Mevcut akşam kız sanat okulları sayısına ilâveten Zonguldak, Adapazarı, Denizlide birer akşam okulu açılacaktır.

Ankara Halkevinde ingiliz Üniversitelilerinin sergisi açılacak

Ankara, 4 (A.A) — Haber aldığımıza göre önümüzdeki cumartesi günü saat 11 de Ankara halkevinde İngiliz üniversiteleriyle lise, ilkokul, puplic shool ve teknik okullarına ait fotoğraflar ve İngilterenin muhtelif iç manzaralarını tesbit eden resimlerden mürekkep bir sergi açılacaktır.

ihracat tüccarlarının iktısat Vekâleti ile görüşmeleri

Ankara, 4 (Vakıt muhabirinden) — İhracat primleri hakkında Ticaret vekâleti ile görüşmeler yapmak üzere şehrimize gelmiş olan İstanbul ve İzmir tüccarları memleketlerine dönmüşlerdir. Tüccarlar, yaptıkları temaslar da ellerinde yüksek fiyatlarla alınmış ihraç malları bulunduğunu, bugün ayni fiyata bu malları alamadıklarını ve zarar göreceklerini ileri sürmüşlerdir.

Ticaret vekâleti tüccarların bu dileklerini dinlemiş ve hakikaten bunların zarar görecekleri kanaatine varmıştır. Vekâlet tacirlerin ne mikdar zarar ettiğini tesbit etrafında tetkikler yapmaktadır. Bu tetkiklerden alınacak neticelere göre bir karara varılacaktır.

Hava Kurumu kurultayı bugün açılıyor

Ankara, 4 (Vakıt muhabirinden) — Türk hava kurultayı yarın (bugün) saat 10 da Ankara halkevinde Başvekil doktor Refik Saydamın nutku ile açılacaktır.

Encümenler seçilecek, encümen mesaisi cumartesi günü de devam edecektir. Pazar günü saat 9 da Etimesutta kurultay azalarının önünde hava şenlikleri yapılacaktır.

Mahmut Esat Bozkurdun konferansı

İzmir mebusu profesör Mahmut Esat Bozkurt tarafından dün saat 18 de Beyoğlu halkevinde "Silâhlı cümhuriyet,, mevzulu bir konferans verilmiştir. Kalabalık bir dinleyici kütlesine hitap eden Mahmut Esat Bozkurt, silâhın tarihteki ehemmiyetini, Türklerin İstanbulu zaptetmelerinden evvelki durumu ve bugüne kadar Türk kılıcının dünya üzerinde yaptığı değişiklikleri izah etmiş ve ezcümle demiştir ki :

— Türkler İstanbulu zaptetmeden önce Anadolu ve Rumeli hisarlarını yaptılar. Bu, artık Türklerin Bizansa "Dur, sus, artık söz bizim,, demeleri diye haykırmalarından ibarettir demiştir. Mahmut Esat, bundan sonra İstiklâl harbimize ait menkıbelere temas etmiş bir avuç Türkün Antep, Maraş ve Aydında düşmanı nasıl mağlûp ettiğini anlatmış ve müteakiben cümhuriyet hükûmetinin silâhlanmaya karşı gösterdiği ehemmiyeti izah ederek sürekli alkışlar arasında konferansa nihayet vermiştir.

Valimiz geldi

İstanbulun odun ve kömür ihtiyacı için tedbirler alınıyor

Ankara, 4 (Vakıt muhabirinden) — Bir kaç gündenberi şehrimizde bulunan ve İstanbul vilâyetine ait bazı işleri alâkadar makamlarla görüşerek neticelendiren İstanbul vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar bu akşamki ekspresle İstanbula dönmüştür.

* * *

Vali Ankarada İstanbulun bilhassa mahrukat işleri etrafında alâkadarlarla görüşmeğe gitmiştir. İstanbulun bir senelik odun ihtiyacı 400 bin çeki, mangal kömürü ihtiyacı da 40 bin kilodur. Kömür ve odunların İstanbula nakli için nakil vasıtalarına benzin ve mazotun temin edilmesi icap etmektedir. Vali bilhassa bu maddelerin verilmesi için gereken teşebbüslerde bulunmuştur. Kömür ve odun istifine derhal başlanacaktır.

Cebelüttarıkta mühim hava manevraları yapılıyor

Alceziras, 4 (A.A.) — Oldukça mühim bir ölçüde yapılan hava manevraları Cebelüttarık üzerinde gecenin bir kısmına kadar devam etmiş ve bataryalar faaliyete geçmiştir.

Ne dememeli ?

Devlet demiryolları umum müdürünün adı Cemal Hidayettir. Hakkında çıkarılan yanlış bir haberi düzelten ajans (Cemal)i (Kemal) olarak yazmış.

Cemal'e Cemal demeli, Kemal demememeli.

ikinci cephe mi hava bombardımanları mı?

Amerikalılara göre bombardıman ikinci cepheye yol açıyor

Nevyork, 4 (A.A) — Kolonya ve Essen'e karşı yapılan toplu haldeki hava akınlarından sonra, ikinci bir kara cebhesi kurmadan yalnız hava akınlariyle Almanyayı yenmek imkânı olup olmadığı burada münakaşa edilmektedir.

Amerikalı pilotlar, Amerika hava kuvvetlerinin İngiliz hava kuvvetlerile birleşmelerinden sonra bu amaçın meydana gelebileceği fikrini göstermektedirler.

Amerika ordusu şeflerine gelince, bunlar hava bombardımanlarının ikinci bir cebhe için yol açtığı kanaatindedirler.

Şark cephesinde

Moskova, 4 (A.A.) — Leningrad cephesinde vukuagelen mahalli bir çarpışmada Almanlar 500 ölü vermişlerdir.

Diğer taraftan Sovyet kuvvetlerinin cenuptan bir taarruza geçmiş bulunmaları tahmin edilmektedir.

Moskova, 43 (A.A.) — Kızılyıldız gazetesinde çıkan bir statistiğe göre, son bir ay zarfında vukua gelen hava muharebelerinde Almanlar 1366 tayyare kaybetmişlerdir.

Buna mukabil Rusların tayyare kayıbı 479 dur.

Mareşal Timoçenko yaralanmış !

Berlin, 4 (A.A.) — D.N.B.

Askeri kaynaklardan alınan malûmata göre 70 inci süvari tümeni ile birlikte esir edilmiş olan Rus başkumandanı Bogovskı mareşal Timoçenkonun Harkof muharebesinde yaralandığını beyan etmiştir.

Romanya

Tekrar Transilvanyayı ele geçirmek emelinde

Bern, 4 (A.A) — İsviçre gazeteleri, Macaristanla Romanya arasındaki münasebetleri ve şimali Transilvanyanın Romanyaya dönmesi hakkındaki Romen iddialarını münakaşaya devam etmektedir.

Galler Tageblad şunları yazıyor:

Romanyanın Transilvanyayı tekrar ele geçirmek için gerek bu harpte ve gerek harpten sonra serbest kalmağı ümit ettiği muhakkaktır. Bu işte tek yol olarak şu gösterilebilir: Romanya bugün kendilerine karşı harp etmekte olduğu devletler sayesinde Transilvanyayı yeniden ele geçirebilmek ümidini taşıyor.

2 bin tayyare

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Londra, 4 (A.A.) — B.B.C:

Dün gündüz ve gece yüzlerce İngiliz tayyaresi şimali Fransaya akınlar yapmışlar, Dieppede demiryolunu havaya uçurmuşlardır, Şerburgda da bir atölyede yangın çıkarmışlardır.

3 düşman avcısı düşürülmüş 4 İngiliz avcısı dönmemiştir.

Press Associationa göre İngiliz hava akınları daha ziyade artacaktır. Hattâ bir hedefin 2000 tayyare tarafından bombardıman edilmesi ihtimali de vardır. Kolonyayı ve Esseni bombardıman etmiş olan 2000 İngiliz bombardıman tayyaresine 1000 den aşağı olmıyan Spitfire avcı tayyaresi refakat etmiştir.

İngiliz hava akınlarının cephedeki Alman askerleri üzerinde fena tesir yaptığı Libyada esir edilen ve Manhaym şehrinde bulunan bir Alman onbaşının not defterinde okunan şu satırlardan anlaşılmaktadır. "Her ne kadar burada savaş çok çetin ise de gelen haberler bizi daha ziyade müteessir ediyor.,,

Londra, 4 (A.A.) — Stokholmdan bildirildiğine göre, İngiliz tayyarelerinin Kolonyayı bombaladıkları cuma günündenberi oradan Berne hiçbir ekspres gelmemiştir. Bazı marşandiz trenleri gelmişse de hiçbir Kolonya gazetesi gelmemiştir. Gazetelerin çıkmamış olması muhtemeldir.

Halkın Ren ve Rurdan akın halinde kaçtığı söyleniyor. Fransada vaktile görülen manzara, şimdi Almanyada görülüyor. Halk nereye barınacağını bilmiyor.

Eğer bu şayialar doğru ise Almanya sanayii yakında vahim bir işçi buhranile karşılaşacaktır.

Şarlo karısından boşanıyor

Elpaso, 4 (A.A) — "Texas,,

Juarez Meksika ahkâmı şahsiye hâkimi, Charli Chaplin'in eşi sinema yıldızı Paulette Gaudard hakkında boşanma kararı verileceğini bildirmiştir.

Maarif Vekilinin beyanatı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

küm ve teşkilât mecmuasıdır. Bundan iki sene iki ay önce köy enstitülerinin köyde ilk öğretimi temin etmek için kurulması hakkında hazırlanmış ve yüksek takdirinize, tasvibinize mazhar olmuş bulunan kanunun iki senedenberi hayırlı verimini maddî olarak göstermiştir. Bugün Türkiye toprakları üst üste on yedi yerde iki yıl içerisinde 9000 çocuğu, köylü çocuğunu içerisine almış olan bu müesseseler iyi çalışmakta ve muvaffak çalışmaktadır. Bu çocuklar ders okuyacak dershanelerini kendileri yaparlar, yatacakları yatakhaneleri kendileri yaparlar, çalışacakları atölyelerin duvarlarını, damını kendileri yaparlar ve kendi yaptıkları bu binaların içerisinde düşünücü ve yapıcı olarak memleketin yarınki evlâtlarını yetiştirmek için terbiye görürler, ders görürler ve iş öğrenirler. Tahsil çağında bulunan ve okullara giden çocuklardan yüzde altmış biri şehirlerde yüzde ondokuzu ancak köydedir. Bir defa muvazenesizliği, izale etmeksizin ilk öğretim davasını halletmek mümkün değildir. Şu halde ilk öğretim dâvasını halletmek için tahsil çağındaki çocukların bu aşağı nisbette okuttuğumuz köylere bizim gitmemiz icap ederdi ve işe oradan başlamak lâzım gelirdi.

Onun için burada hocalık edecekleri yetiştirecek enstitülere köy enstitüsü dedik ve o ruhla bunları kurduk. O kanunun çıktığı tarihtenberi ancak ikinci sene bittiği halde çocuklar üçüncü sınıftadırlar. Kanun çıkmadan önce elimizdeki bütün imkânlardan istifade ettiğimiz ve kabul buyurduğunuz bir münakale ile hazırlayıcı tedbirleri aldığımız için esasen bir sene kazanmış bulunuyorduk. Onun için köy enstitüleri bugün üç yaşında bulunuyor ve iki sene sonra mezunlarını vermiye başlıyacak. Her sene üç bin olarak hesapladığımız takdirde verecekleri mezunlarla sekiz senede 24,000 öğretmen elde edeceğiz. Bugün elimizde mevcut olan eğitmenleri de sekiz bine çıkarmak suretiyle demek ki 32,000 talim unsuru elde etmiş bulunacağız. Bugün elimizde şehirlerde ve köylerde vilâyet hususî idareleri tarafından bütçelerine konulup vazife gördürülen 14 bin öğretmen de yakında huzurunuza getireceğimiz ve Partinin bir içtimaında kabul ettiğiniz esaslara göre hazırlamış olduğumuz kanuna göre 15 bine çıkacaktır. Şu halde 24 bin, 32 bin yuvarlak bir hesapla 50 binli bir ilk öğretim ekibi azamî 10 sene içinde vücuda getirilecektir. Bu bizim idealmizdir. Bunu tahakkuk ettirmek için bu güne kadar yaptığımız işler, aldığımız tedbirler, yapanlara ve yapılanları görenlere ümit vermektedir. Şu halde ilk öğretim davasını bir bütün olarak almış ve onu günden güne ve seneden seneye eksik taraflarını tamamlıyarak gerçekleştirmek için ülkümüze yürümekte bulunmuşuzdur. Şimdi tasvibinize arzedilen kanun bu adımlardan birisidir. Bundan önceki 3805 numaralı kanunla köy enstitülerini ve oradan çıkacak öğretmenlerin alacakları ücretleri bu yaşama tarzlarını, talim usullerini tesbit etmiştik. Şimdi buradan çıktıktan sonra nasıl bir teşkilât içine girecekler, nasıl çalışacaklar, onu da kanunla huzurunuza getirmiş bulunuyoruz. Bu kanunun teşkilâta taallûk eden bir kısmı var ki onunla hedef tuttuğumuz amaç şudur, köy enstitülerinden vereceğimiz mezunlar tek, tek dağıtılmasınlar ve görecekleri iş bakımından tek kalma dolayısiyle yardımsız, soracakları, öğrenecekleri, müracaat edecekleri kimselerden ve kendileri gibi mezun olmuş arkadaşlariyle işbirliği yapabilecekleri sahadan ve insanlardan mahrum olmasınlar. Hakikaten bizim için tam gaye, diğer irfan sahalarında olduğu gibi bunda da adam yetiştirmek değil, yetiştirdiğimiz bu insanları müsait mühitlerin içerisinde ve lüzumsuz mücadelelerle yıpratmadan, yapıcı olarak verimlerini azamî surette memleket hayrına dökebilmelerini temin etmiştir. Bunun için her köylünün karşısına, ilk öğretim sahasında salâhiyetli olduğu kadar köylünün teknik işlerince de melekeli insanı götürmektir. Bu gaye ve esası Millî Şefimiz yüksek huzurunuzdaki açış nutuklarından birinde ifade buyurmuşlardır. Bu direktif bizim için ana düsturdur. Onu yerine getirmek için şu teşkilâtı koyduk.

Köylerde eğitmenli okullar bulunacak, bir müddet bu devam edecek. Eğitmenli okullarda üç sınıfta eğitmenler tedrisatta bulunacak. Öğretmenli okullar olacak, köy enstitülerinden yetiştirdiklerimizle bugün köylerde çalışan öğretmenler arzettiğim bu öğretmenli okullarda vazife görecekler. Üç sınıfında eğitmen, iki sınıfında öğretmen bulunan okullarımız da olacak. Birbirine uzak köylerin hepsinde okul açıncaya kadar o uzak köylerdeki çocukları ilk öğretimden mahrum bırakmamak için pansiyonlu, pansiyonsuz bölge halk ilkokulları yapılacak. Tahsil çağını geçirmiş yahut tahsil çağının içerisinde, mevcut kanunlarımızın verdiği salâhiyetle okul talebesi olmağa müsait vaziyette görmediklerimiz için akşam kursları olacak. Bunlar dışında da demircilik gibi erkeklere ve ev çalışmalarında lâzım hususları öğretici olmak üzere kadınlara tahsis edeceğimiz meslek kursları olacak. Şu halde bütün bu arzettiğim cinste okullarla ve arzettiğim vasıfta insanlarla ilk tahsili köy şartlarına uyar, köy muhitine tetabuk eder şekilde başarmağa gidiyoruz demektir. Bu teşkilât bir takım bölgelere ayrılmak suretile gerçekleştirilecektir. Başında öğretmenlerin ve eğitmenlerin bulunduğu okullar, merkezleri nahiye merkezleri olmak üzere bölgelere taksim olunacaktır.

İcra Vekilleri Heyeti toplandı

Ankara, 4 (A.A) — İcra vekilleri heyeti bugün saat 16,30 da Başvekâlette, Başvekil Dr. Refik Saydam'ın reisliğinde haftalık toplantısını yapmıştır.

Admira ve Fener-Galatasaray kupa maçları

İstanbul, 4 (A.A) — Admira maçları tertib heyetinden bildirilmiştir:

Şehrimizde bulunmakta olan Admira takımı ile Galatasaray arasındaki maç 7 haziran 942 pazar günü saat 17,30 da Kadıköyünde Fenerbahçe stadında yapılacaktır.

Büyük maçtan evvel Fenerbahçe - Galatasaray genç takımları arasında kupa maçı oynanacaktır.

Biletler, Galatasaray, Fenerbahçe ve Beşiktaş kulüpleriyle İpek sinemasında, Kalis Alman kitaphanesinde ve Kadıköy Merkez eczahanesinde tedarik olunabilir.

Vanda üniversite haftası

Her sene Anadolunun bir vilâyetinde yapılmakta olan üniversite haftasının bu sene de Vanda yapılması kararlaştırılmıştır.

Gidecek profesörler ve verecekleri konferansların programı hazırlanmaktadır.

İki ithalâtçı birliği daha kuruldu

Şehrimizde yeniden iki ithalâtçı birliği kurulacaktır. Bunlar; 1) Cam, züccaciye eşyası, kimyevî maddeler, boya 2) Motörlü ve motörsüz nakil vasıtaları ithalâtçı birlikleri olacaktır. Birinci birlik için 8, ikinci birlik için 12 haziranda ilk toplantılar yapılacaktır.

KAYIPLAR

Emniyet Altıncı şube Seyrüsefer kısmından almış olduğum (5349) sicil sayılı arabacı ehliyetnamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Galata Hoca Ali mahallesi Hoca Ali aralığı No. 5 Ahmet oğlu Ali Akça (40605)

* * *

Eyüp nahiye müdürlüğünden aldığım mayıs - haziran ayına ait iki adet çocuk No. 10816 ve 10818, iki adet büyük 8808 ve 20040 No. lu 4 adet ekmek karnemi zayi ettim. Yenilerini çıkaracağımdan eskilerin hükmü yoktur.

Eyüp, Gümüşsuyu İdris köşkü 12 numarada Murat Onay (40103)

Fuzûli'den seçmeler:

Mariz-ı aşk ıkd-i zülfün ârzû; zira
Muâlicler: "bu mühlik derde müşküldür devâ!,, derler.
Fuzûli aşıka derler olar kim: "terk-i aşk eyle!,,
Demezler mi hata: "tağyir kıl hükm-i kazâ!,, derler.

POLİTİKA

Dünyada Japonlaştırma politikası

Tokyo radyosunun bildirdiğine göre Malezyada, Borneoda, Sumatrada haziranın birinden itibaren japoncanın tamimi için radyolarla, konferanslarla, temsillerle, gazete neşriyatı ile propagandaya başlanmıştır. Aynı zamanda bu memleketlerde japoncanın mahallî dillerle yazılışını kolaylaştırmak için latin harfleri kullanılmaktadır. Uzak şarkta Japon istilâsının yalnız Avrupai manada istismardan daha başka manalar ifade ettiğine delâlet edecek bir çok misaller vardır. Bu son tedbir, yani Malezya, Sumatra, Borneo gibi ham m a d d e kaynaklarına, bol nüfusa malik olan sahaların Japonlaştırılması teşebbüsü de bunlardan başka bir şey değildir. Japonya bu mıntakaları Japonlaştırma arzusunu izhar etmekle Asyanın bu kısmında bulunan insanları hattâ şekli mahiyette bile olsa bir istiklâle sahip olamıyacaklarının bariz bir delilidir.

Diğer taraftan Japonya için bu sahalar o kadar hayati ehemmiyeti haizdir ki Japonya bu mıntakadaki kesif nüfusun bir gün kendisine düşman olması ihtimalini daha şimdiden önlemek için tedbirler almaktadır. Bir defa dil bakımından başlayacak yakınlık kısa bir zamanda bu mıntakadaki nesilleri Japon kültürile besleyecektir. Japonya dünyanın en verimli yerlerinde oturan insanların yarınki düşmanlığını ortadan kaldıracak çarelere başvururken Japonyanın zayıf olan bir noktasını da takviye ve marazı tedavi edecekir.

Japonyanın bu zayıf noktası şudur:

Bir yere gittikleri zaman Japon muhacirler kısa bir zaman içinde içine girdikleri kalabalığın hüviyetine bürünmektedir. Meselâ Koraya koloniler tesisi için gönderilen muhacirler bir iki nesil sonra japoncayı unutmuşlar, Kora cemiyetine intibak etmişlerdir.

Malezya, Borneo, Sumatra gibi çok verimli yerler, Japonlar için bundan sonra yalnız bir ekonomist koloni değil, aynı zamanda bir nüfus müstemlekesi de olacaktır.

Japon nüfusu bu harikulâde topraklar üzerine yayılacaktır. Bu nüfusun kendini yabancı telâkki etmemesi Japonyanın menfaati iktizasındandır. Aksi takdirde Japonların bu geniş ülkeler arasında kaybolmaları mümkündür. Japonyanın esaslı bir surette yerleşmekte olduğu bu sahada aldığı tedbirlerden biri olan Japonlaştırma işinin Japonya bakımından başka bir manası da vardır.

Japon idealizmi istismar işinde çok faydalı bir unsurdur. Japon dili ile konuşmaya başlayan ve Japon gibi düşünenler Japon camiası içinde azami surette kendilerini Japonyanın hizmetine vakfedebilirler.

Şarkta Japon ampiri bu şartlar içinde kurulmaktadır. Japonyanın işgal ettiği sahalarda bir kültür savaşı açması sebebini Japon nüfusunun azlığı izah eder.

Tokyo radyosunun Malezya, Borneo, Sumatra ahalisinin arzusu üzerine yapıldığını söylediği bu Japonlaşma işi hakikatte Asyalı kadrosu içinde sayılan bu camialara rağmen vuku bulmaktadır.

Çünkü bu hareketin, hedefi Asyada ve adalarında yerleşecek Japon imparatorluğunun kültür, ekonomi ve politika bakımından müdafaasını temin etmektir.

SADRİ ERTEM

Bugünkü radyo

7,30 Program 7,33 Karışık program Pl. 7,45 ajans 8,00 Senfonik parçalar Pl. 8,15—8,30 Evin saati. 12, 30 program 12,33 Karışık makamlardan şarkılar 12,45 ajans 13,30 şarkılar programının devamı. 18,00 Program 18,03 Fasıl heyeti 18,40 Hafif parçalar Pl. 19,30 Haberler 19,45 klâsik Türk müziği 20,15 Radyo gazetesi 20,45 Şarkılar 21,00 Temsil 22,00 Radyo salon orkestrası (Violonist Necip Aşkın) 22,30 Haberler 22,45 — 22,50 yarınki program ve kapanış.

Şoförler taksilere zam istiyorlar

Şoförler cemiyeti, Dahiliye Vekâletine müracaat ederek taksilere yeniden yüzde 50 zam istemişlerdir.

Bilindiği gibi bir müddet evvel fiyatlara yüzde 50 zam yapılmıştı. Yeni teklif kabul edildiği takdirde taksi zamları yüzde yüz çıkmış olacaktır.

ŞEHİR HABERLERİ

P. Genel sekreterimizin beyanatı

C.H.P. genel sekreteri Memduh Şevket Esendal, evvelki gün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Genel sekreter, bir müddet şehrimizde kalarak tetkiklerde bulunacaktır.

Dün sabah İstanbul parti merkezinde muhtelif işler üzerinde meşgul olan Memduh Şevket Esendal, kabul ettiği bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

"— İstanbula partimiz teşkilâtının ve halkevlerimizin ne yolda çalıştıklarını görmek ve halkımıza hizmette daha faydalı olabilmek için neler yapabileceğimizi, bugünün şartları altında mütalea etmek için geldim.

Burada çalışan mesul arkadaşlarımızla ve icabeden tanıdıklarla görüşerek istenilen şeyleri öğrendikten sonra Ankaraya döneceğim.„

Beyannameli malları satan 2 toptancı Adliyeye verilecek

Asmaaltında Cambaz hanında Hüsnü Çöpoğlu beyanname ile bildirdiği 63 varil pamuk yağından 43 varilini, satmak emri verilmediği halde sattığından, Balıkpazarında Taşçılarda 43 numarada Tanaş da beyanname ile bildirdiği 4 ton pamuk yağını tamamiyle sattığından yakalanarak hakkında zabıt tutulmuştur. Bunlar, adliyeye verilecektir.

Hanendenin beşyüz lirasını almak istiyenlerin muhakemesi

Bir kaç ay evvel, Çemberlitaştaki aile bahçesinde rakı içen, İbrahim Erdinç, İbrahim Sel, Ali Haşhaş ve İsmail adında dört arkadaş, adamakıllı sarhoş olduktan sonra kapıda hanende Cemileyi beklemişler ve kadın yanında Adil adında birisi ile Hamam caddesinde giderken üzerlerine atılmışlardır.

Bir tanesi bir yumrukla Adili yere sermiş, Ali Haşhaş da bıçak çektikten sonra Cemilenin içinde beş yüz lira bulunan çantasını kaparak kaçmıştır.

Diğer üç sarhoş bu kadarla da kalmamış, cemileyi tutup karanlık bir sokağa sürüklemek istemişlerdir. Bu sırada yetişen bekçiler tarafından yakalanan mütecavizlerin muhakemesine dün ikinci ağır cezada başlanmıştır.

Maznunlar suçlarını inkâr ve birbirleri üzerine atmış, muhakeme Cemile ile şahitleri çağırmak üzere başka bir güne bırakılmıştır.

Çay ve kahve satışı

Ellerinde çay ve kahve bulunanların inhisarlar idaresine beyanname verme müddeti bitmiştir. Fakat aldığımız malûmata göre, idare daha bir müddet için satışın şimdiki şekilde yapılmasına karar vermiştir. Hazırlıklar tamamiyle bittikten sonra çayve kahveler inhisarların damgasını havi şeffaf paketler içinde satılacaktır.

Diğer taraftan inhisarlar umum müdürlüğü kahve ve çay şubesi namiyle iki şube ihdas etmiştir. Bu şubelerin kadroları hazırlanmaktadır. Yakında şehrimize tebliğ olunacaktır.

İnhisarlar idaresi çay ve kahvelerin paketler içine konması için imalâthaneler açacaktır. Bu imalâthanelerin bir kısmı şehrimizde, bir kısmı da Ankarada kurulacaktır.

Eminönündeki kaza

Yaralanan arabacı hastahanede öldü

Dün akşam üzeri, Eminönünde feci bir kaza olmuş, şoför Muhittinin idaresindeki kamyon, sürücü Mehmedin arabasına çarpmıştır.

Talebe yurduna erzak götürmekte olan arabacı müsademeyi mütekip bir kaç metre ileriye fırlamış, muhtelif yerlerinden ağır surete yaralanarak kaldırıldığı Beyoğlu hastanesinde de ölmüştür.

Vakaya müddeiumumilik elkoymuş, şoför Muhittin yakalanmıştır. Arabacının cesedini muayene eden adliye doktoru Enver Karan defnine ruhsat vermiştir.

Ali Fuat Başgil

Bugün Ankaraya gidiyor

Siyasal Bilgiler okulu direktörlüğüne tayin edilen hukuk fakültesi dekanı Ali Fuat Başgil yeni vazifesine başlamak üzere bugün üniversiteden ayrılarak Ankaraya hareket edecektir.

Palto ve bayrak hırsızları

Sabıkalı hırsızlardan Hasan, dün Azapkapıda, Saidin kahvesinden paltosunu, 41 numaralı dükkân sahibi Mustafanın da asılı bayrağını çalmış, kaçarken yakalanmıştır.

Şehir tiyatrosu sanatkârı

Sait Köknarın bacağı kırıldı

Anadoludaki turneden dönen Şehir tiyatrosu artistlerinden Sait Köknar müessif bir kaza geçirmiştir.

Evvelki akşam limanımıza gelen ve Galata rıhtımın ayanasan Marakaz vapurile turneden dönen bir kısım Şehir tiyatrosu sanatkârları meyanında bulunan değerli artist Sait Köknar, 1 numaralı ambar yanındaki zati eşyalarını hamala vermek isterken açık bulunan ambara düşmüştür.

Bu sukut neticesinde kıymetli sanatkârımız vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmış, sol bacağı kırılmıştır.

Sait Köknar, süratle celbolunan sıhhî imdat otomobiliile Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Bundan 12 sene evvel "Kaçakçılar„ filminin çevrilmesi sırasında vine böyle feci bir kazaya maruz kalmış bulunan değerli sanatkâra geçmiş olsun deriz.

POLİSTE

Yeni usûl hırsızlık

Sütlücede oturan Saim savaş adında birisi, dün Mercan camisinin içinden geçerken, tanımadığı birisi üzerie çamur atmış ve sonra:

— Affedersiniz,. gelin de yaptığım pisliği temizleyim! diyerek kendisini şadırvana götürmüştür.

Meçhul şahıs, Saimin üstünü temizlerken 300 lirasını aşırmır, kaçmıştır.

Saim zabıtaya müracaat etmiş ve tarif ettiği eşkâldeki açıkgöz hırsız şiddetle aranmağa başlanmıştır.

Yangında çalınan karyola

Bedri adında birisi, Beşiktaş yangınında, Mehmet adında birisinin karyolasını çalmış ve bunu hurdacı Azize satmıştır.

Tahkikat sonunda Bedri yakalanmış, karyola müsadere edilerek hurdacı da hırsızla birlikte adliyeye verilmiştir.

Kileri boşaltan hırsız

Büyükadada, 19 numarada oturan Kalipso adında bir kadının evine, dün gece bir hırsız girmiş ve kilerken 10 kilo pirinç, 10 kilo bulgur, 10 kilo şeker ve saire çalarak kaçmıştır.

Yapılan tahkikat sonunda bunun Mehmet adında brisi olduğu anlaşılmış, yakalanmıştır.

Alemdağı yangınının sebebi

Alemdağında 2 bin dönüm arazinini yanmasiyle neticelenen yangının atılan bir sigaradan çıktığı katiyetle tesbit edilmiştir. Ancak sigarayı kimin attığı öğrenilememiştir.

Tahkikat devam etmektedir.

Görüp düşündükçe

Güzel bir düşünüş

Çocuk Esirgeme kurumu, haziran içinde evlenecceklerin gelinliklerini yapacakmış. Değil böyle dar ve her şeyin ateş pahasına çıktığı bir zamanda, en zengin bolluk yıllarında da bu, alkışlanacak bir başarıdır.

Bugün, kim bilir kaç çift, böyle bir masrafa katlanamadıkları için, evlenme saatlerini aylarca uzağa atıyor?. Dahası var, parası olanların bir çoğu da alacak mal bulamamak püzünden birleşemiyorlar.

Çocuk Esirgeme kurumu, bir devlet kolu olduğundan, ayrı ayrı hiç birimizin başaramıyacağımız şeyleri, kolayca yoluna koyabilir.

Memleketin çocuklarına kendilerini harcayan, bu uğurda toplanan bir kurum, çok haklı olarak, evlenmelere yardım edipor. Çocuk sevgisini, bir yufka yüreklilik gibi değil, uyanık, aydınlık bir kafa davası halinde taşıyanlara, bundan daha uygun bir hareket olamazdı.

Meyva, ancak ağaçlara değer veren, onları eken, sulayan ve sürekli bir bakımla yetiştirenlerin payıdır. Çocuk denilen canlı meyvayı da evlenme ağacı verir. Kurumun, bu hakikate kendini uydurarak hamlelere girişmesi, gerçektan hoşa gidecek bir şeydir.

Çocuğun, nüfus davamızın çekirdeği olduğunu unutmamalıyız. Bütün mesele, bu çekirdeği bahtla apdınlık, sevgiyle donanmış çiftlerin ocaklarında yetiştirmektir. Esirgeme, gerçi doğdaktan sonra gelen bir himmet sayılır. Fakat doğanı korumak gibi, doğuşu kolaylaştırmak da bu nüfus ülküsünün sınırları içindedir.

Haziran ayı içinde evlenecek olanlara böyle bir yardım vaadi, şuna bunadan ziyade memleketin kendisine karşı yapılmış bir hizmet gibi karşılıyoruz.

En uygun, en denk evlenmelerin bazan ne küçük, ne değersiz engeller yüzünden geri kaldığını hep biliriz. Gelinlik, genç kızın, yıllarca hayalinde süslediği bir bakirlik hil'atidir. Onu uykusuz gecelerin tezgâhında dokumuş, boyamıştır. Genç kızlıktan kadınlığa bu ipek mahfaza, bu yumuşak koza içinden geçmek ister. Parasızlık, fakirlik, darlık, buhran muhran, onun bu heyecanlı isteğini dindiremez.

Çocuk Esirgeme kurumunun bu son teşebbüsü, basit bir iş değildir. Bunu düşünen başın arkasında derin ve çok uyanık bir ruh hamlesi var.

HAKKI SUHA GEZGIN

Meraklı bir mahkeme safhası

Bir insan kendi kendini karnından vurabilir mi?

Bir müddet evvel Beyoğlunda esrarengiz bir hâdise cereyan etmiş, Mustafa adında bir polis memuru ile Fatma Jale adında bir kadın, bir odada otururlarken iki el silâh patlamış ve kadın karnından yaralı olarak ölü bulunmuş, Mustafa da yaralı bir halde kaçarken yakalanmıştı.

Yapılan tahkikat sonunda Mustafa, kıskançlık yüzünden Fatmayı katil suçuyla ikinci ağır ceza mahkemesine verilmişti. Mustafa mahkemede, asıl kıskananın Fatma Jale olduğunu, kendisini her zaman gece yarıları sarhoş bir halde Beyoğlu caddesinde yakalıyarak zorla evine götürdüğünü, o gece de yakasına sarılarak evine götürdüğünü, odada oturup likör içerlerken de birdenbire bir tabanca çıkararak:

— Sen başka kadınlarla konuşuyorsun. Seni öldüreceğim! diye ateş ettiğini, yaralanmca silâhı almak isterken de çıkan ikinci kurşunun Fatma Jaleye saplandığını ileri sürmüştü.

Bu ifadesini bir kaç şahit de teyit etmiş, bunun üzerine dün devam edilen muhakemede müddeiumumi muavini Edip, bir insanın kendi kendini kazara karnından vurup vuramıyacağının tıbbi adliden sorulmasını istemiştir.

Mahkeme, buna karar vererek duruşmayı başka bir güne bırakmıştır.

Altın fiyatı

Dün bir altının fiyatı 33,30 lira, külçe altının bir gıram fiyatı ise 455 kuruştu.

25 yıl evvelki Vakıt

4 Haziran 918

Yüz dirhem şeker veriliyor

Her şahıs mıntaka müfettişliklerinden alacakları vesaikle mıntakalarında bakkallara [illegible] yüz dirhem şekeri beş buçuk kuruştan mübayaa edeceklerdir.

TAKVİM	CUMA 5 Haziran	Cumartesi 6 Haziran
	C. evvl: 20 Hızır: 31	C. evvel: 21 Hızır: 32

Vakit	[illegible]	Ezanı	Vasat	Ezanı
Güneş doğuşu	4.29	8.58	4.28	8.53
Öğle	12.12	4.37	12.12	4.36
İkindi	16.12	8.37	16.12	8.37
Akşam	19.36	12.00	19.36	12.00
Yatsı	21.36	2.00	21.36	2.00
İmsak	2.16	6.41	2.15	6.39

Yaşamak Zoru

BUDAPEŞTE MACERASI

Yazan: *Fransuva Körmendi* Çeviren: *Muzaffer Acar*

— 85 —

— Acaba kimin başını yakmış?..

Diye bir sual ortaya düştü. ufak tefek münakaşalar yapıldı.

Sonra vakit gece yarısını geçince yavaş yavaş dağılmağa başladılar..

Evvelâ Rona tatlı tatlı esnedikten sonra kalktı ve Kelemene dönerek:

— Allaha ısmarladık çocuklar, dedi. Mara görüşürüz.. eğer Kelemen bu arada Kadardan mektup falan alırsan bana haber ver, çok memnun etmiş olursun.

Ayrılırlarken herkes Kadar hakkında son sözünü söyledi:

"Herhalde yeni bir mektupla hatırını soralım.. yok canım buna hiç hacet yok.. eğer geleceğini bildirirse bize de haber verirsin.. eğer birdenbire habrsizce gelirse o zaman.. vesaire..

Kelemen, Simon ile birlikte evinin yolunu tuttu.

— Dinle Kelemen, dedi.. acaba bir şey yapmamıza imkân yok mu?

Kelemen kalbinin şiddetle çarpmasına rağmen hiç anlamamış gibi:

— Yani nasıl bir şey demek istiyorsun?

Diye sordu..

— Canım Peşteye geldiği takdirde Kadar ile bir iş çeviremez miyiz? Diye soruyorum.

"Dikkat! Bu Simona çok dikkat etmek lâzım. Hiç bir zaman dost olamamışlardı, her zaman için elinde bir taarruz silâhı bulunur, bununla hasmına nasıl vurmak lâzım geldiğini bilirdi. Ne ile geçindiğini bilmek imkânsızdı. Filhakika bazı gazetelere sinema mecmualarına, şantaj için çıkarılan paçavralara yazı yazıyordu, amma geçinme vasıtası muhakkak ki aldığı telif ücretleri değil.. daima şık gezer, barları dolaşır, otomobilden aşağıya inmez.. ve insana parası olduğu hissini verirdi. Kimbilir, belki kumar da oynuyordu. Evet bu Simon tehlikeli olabilirdi. Muhakkak dikkat lâzımdı.„

— Vallahi ne demek istediğini hiç anlamıyorum yani ne kasde diyorsun?

Diye Kelemen gittikçe artan bir hayret ve safiyet gösterdi.

— Canım bir iş döndürelim demek istiyorum işte..

— Fakat ne gibi?

— Haydi, aptallık etme.. şimdiden bunu ben de bilir miyim? Bir iş olsun da ne olursa olsun! Tabiî bu işten gelecek kâr doğrudan doğruya bizim olsun, hem de büyük bir kâr olsun.. hem daha yatmak için vakit çok erken değil mi? Gel şurada bir gazinoda oturup bu iş üzerinde biraz görüşelim.

V

Budapeşte barosuna kayıtlı avukat Zende gözlüğünü ipekli mendiliyle silerek meslek arkadaşına:

— Hayır dostum, dedi.. artık bu evi ipotek ederek para almamıza imkân kalmamıştır. Bir buçuk senelik vade sonunda da para ödenmemiştir. Ve mayısa kadar da paranın ödenmesine imkân yoktur, bu sebeple vadenin uzatılmasını istiyeceğiz.

— Buna imkân yok aziz dostum, borç ödenmediği takdirde maatteessüf ev ve arazi satılacaktır.

— Fakat bu benim müthiş zararıma bir hal olur. Çünkü şimdi bu evin onda bir fiyatına bile satılması mümkün değildir.

— Ne yapalım, burası bizi fazla alâkadar etmiyecek bir noktadır.

Fakat avukat Zende'nin kafasından şimşek gibi bir fikir geçiyordu:

— Öyle zannediyorum ki, dedi.. mayıstan evvel çok iyi dostum ve müşterim olan zengin bir şahıs Budapeşteye gelecek..

Ve avukat Zende kötü kötü gülerek sözüne devam etti:

— Herhalde bu evi ona pek yüksek fiyatla satabilir, hiç değilse uzun vâde ile kiraya verebilirim.

— Fakat geleceğini kat'î surette biliyor musunuz?

— Kat'î br söz söyliyemiyeceğim.. ancak bu dostumdan aldığım mektupta son olarak ilkbaharda Peşteye gelmek tasavvurundan bahsediyor, fakat ay ve gün söylemiyordu. Ancak bu arkadaşın gelmesiyle işin hallolacağına emin bulunduğumu söylüyorum.

VI

Simon Adlî komisere.

— Komiser bey, dedi.. elinizden geleni benden esirgemez iseniz cidden minnettar olurum.

— Hayhay aziz dostum.. fakat söylüyorum ya, adlî dosyasında hiçbir not yok.. komünistlik ile en ufak bir alâkasına tesadüf edemedik.

(Devamı Var)

İstanbul Levazım Âmirliğinden verilen Askeri Kıtaat İlânları

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri hizasında yazılı gün, saat ve mahallerdeki askeri satın alma komisyonlarında yapılacaktır. Taliplerin kanuni vesikalariyle teklif mektuplarını ait olduğu komisyona vermeleri. (3325) (5712)

Cinsi	Miktarı kilo	Tutarı lira	Teminatı Lira	İhale gün, saat ve mahalli
Sığır eti	67,500	43,875	3290)	10. 6. 942 15 Muğla
Süt	60,000	20,800	1560)	
Yoğurt	60.000	21.000	1575)	12. 6. 942 16 Balıkesir
Koyun eti	39,600	27,720	2079)	
Sığır eti	39,600	17,820	1336,50	10. 6. 942 16 Karaköse
Sığır eti	40,000	20,000	1500	8. 6. 942 16 Kayseri
Koyun eti	40,000	32,000	2400	8. 6. 942 16,30 Kayseri

***

Aşağıda miktarı yazılı etler kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 12.6.942 Cuma günü saat 17 de Siirt askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

Cinsi.	Miktarı Ton	Tutarı Lira	Teminatı Lira
Koyun eti.	160	96,000	7200
Sığır eti.	160	80,000	6000

(3365—5852)

• • •

Aşağıda miktarları yazılı çayır otları kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhaleleri 17.6.942 günü hizalarında yazılı saatlerde Ankarada Lv. Âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatlerinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale saati
574,500	28,725	2154,38	11
582,250	29,112,5	2183,94	16
159,875	7,993,75	599,54	15,30
779,000	38,950	2921,25	14

(3404—5989)

* * *

Aşağıda yazılı etlerin kapalı zarfla eksiltmeleri 12.6.942 Cuma günü saat 16 da İzmitte postahane karşısındaki askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. Sığır etinin kilosu 90 kuruş koyun etinin 120 kuruştur. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (3364—5829)

Cinsi.	Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira
Sığır veya koyun eti.	20,000	18,000	1350
" " " "	20,000	18,000	1350
" " " "	18,000	16,200	1215
" " " "	8,000	7,200	540

* * *

Müteahhit nam ve hesabına beherine tahmin edilen fiyatı 1300 kuruş olan 2000 adet tavla halatı açık eksiltme ile alınacaktır. İhalesi 8. 6. 942 pazartesi günü saat 11 de Ankarada M. M. V. satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi 130 kuruşa komisyondan alınır. Kati teminatı 1950 liradır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (3318) (5705)

***

9000 kilo koyun eti ve 9000 kilo sığır eti kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 15 6/942 Çarşamba günü saat 14 de Sinop askerlik şubesinde yapılacaktır. Tahmin bedeli 15,300 lira ilk teminatı 1147, lira 50 kuruştur. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (5862 — 3365)

* * *

200 ton kuru incir kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur, evsaf ve hususi şartları komisyonda görülebilir. İki yüz ton kuru incir yüz tondan aşağı olmamak şartile iki parti halinde de teslim edilebilir ihalesi 8. 6. 942 pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Muvakkat teminatı (5850) liradır. Taliplerin ihale satinden bir saat evvel teklif mektuplarile Harbiyede Yedek subay okulunda satmalma komisyonuna müracaatları. (3308 - 5671)

* * *

Benzinj ciheti askeriyeden verilmek üzere 500 ilâ 5000 ton kadar nakliyat yaptırılacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 15.6.942 günü saat 16 da Gelibolu da askeri posta 1250 satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 25,000 lira ilk teminatı 1875 liradır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona gelmeleri. (3399—5984)

* * *

12,000 kilo koyun eti alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 18.6.942 Perşembe günü saat 15 de Çorluda askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (3395—5953)

* * *

Müteahnit nam hesabına 50 ton pirine sabunu satın alınacaktır. Evsaf ve hususi şartları komisyonda görülebilir. İhalesi 13.6.942 cumartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Beher kilosunun muhammen bedeli 64 kuruştur. Taliplerin kat'i teminatlarile Harbiyede Yedek subay okulunda satınalma komisyonuna müracaatları. (3324—5711)

45,000 kilo koyun, kuzu, keçi, sığır eti alınacaktır. Taliplerin % 7,5 teminatlarile 17.6.942 Çarşamba günü saat 15 de Çorluda askeri satınalma komisyonuna gelmeleri. (3377—5901)

* * *

500 ilâ 5000 ton kadar nakliyat kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin bedeli 25,000 lira ilk teminatı 1875 liradır. İhalesi 15.6.942 günü saat 16 da Gelibolu da askeri posta 1250 satmalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri (3400—5985)

* * *

50,000 kilo sığır veya koyun eti alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 16. 6.942 günü saat 17 de Gelibolu da askeri satmalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 50,000 lira ilk teminatı 3750 liradır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (3410—6017)

İstanbul Levazım âmirliği Satınalma komisyonu İlânları

Haydarpaşadan Ayvansaray ve Beşiktaşa 30,000 ton buğday nakil ettirilecektir. Kapalı zarfla eksiltmesi 8. 6. 942 pazartesi günü saat 15 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 13,500 lira ilk teminatı 1012 lira 50 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (749—5702)

* * *

Keşif bedeli 5780 lira 6 kuruş olan Eyüp Bahariyedeki anbara ahşap çatı yaptırılacaktır. Açık eksiltmesi 8. 6. 942 pazartesi günü saat 14,30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 433 lira 50 kuruştur. Keşif ve şartları komisyonda görülür. İsteklilerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (7o0) (5703)

Dr. İbrahim Denker

Balıklı Hastanesi Dahiliye Mütehassısı. Her gün saat 15 ten sonra Beyoğlu - Ağacamii, Sakızağacı caddesi Çöplükçeşme sokak No. 13

Telefon: 42468.

SAHİBİ : *ASIM US*
Umumi Neşriyatı idare eden
Refik Ahmet Sevengil
Basıldığı yer: VAKİT MATBAASI

Kırıkkale Belediyesinden:

Kırıkkale Belediyesinin 85 lira maaşlı Fen Memurluğu münhaldir. İsteklilerin evrakı müsbitesile 20,6,942 tarihine kadar Belediye riyasetine müracaatları. (6137)

DEVLET DEMİRYOLLARI ve LİMANLARI İŞLETME UMUM İDARESİ İLÂNLARI

Muhammen bedeli (2508) lira (10) kuruş olan 179 adet alafranga abdesthane su haznesi (şamandırası ve musluğu ile komple) 50 adet alafranga abdesthane su haznesi şamandırası (12.6.1942) Cuma günü saat (14) on dörtte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (188) lira (11) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (5848)

• • •

Muhammen bedeli (120,000) Yüzyirmi bin lira olan 50 ton kaynamış İngiliz beziri 16.6.1942 Salı günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında toplanan Merkez 9 uncu Komisyonca satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (7250) Yedi bin ikiyüz elli liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 de kadar adı geçen Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (2) lira mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelerinden temin olunur. (5974)

Üniversite Rektörlüğünden

Tıp Fakültesinde Hayatı Kimya, Parazitoloji ve Mikrobiyoloji, Hijiyen, Fizyoloji, Patolojik Anatomi, Histoloji, üçüncü İç hastalıkları, Tedavi diş tababeti Fen Fakültesinde İspençiyari kimya, Umumi Botanik, Galenik, Smai kimya, Edebiyat Fakültesinde Sosyoloji, Hukuk Fakültesinde Medeni Hukuk, Hususi Hukuk, Âmme Hukuku, Ceza Hukuku, Devletler Hukuku "Hava ve Deniz,, İktisat Fakültesinde Maliye, İktisat ve İşletme Doçentlikleri açıktır. Fen Fakültesi için 13. Ağustos. 1942 Perşembe diğerleri için 17. Eylül 1942 Perşembe günleri yabancı dil imtihanları yapılacaktır. Namzetlikleri kabul edilenlerin hemen tezlerinin tetkikine başlanacaktır. İsteklilerin dil imtihanlarında hazır bulunmaları ve tezlerini gösterilen tarihten bir hafta sonraya kadar tevdi etmiş olmaları lâzımdır. Sıhhat raporu, beş fotoğraf, nüfus kâğıdı sureti, ilmi hüviyetini gösterir fişlerle "Fişler Tedris İşleri kaleminden istenecektir,, İmtihandan bir hafta evveline kadar Rektörlüğe baş vurulması. (6059)

Askerî Posta No: 8734 K. dan:

1 — Askeri Posta No: 8734 K. lığı için bir adet atölye inşası açık eksiltme ile ihale edilecektir.

2 — Keşif bedeli muhammen krymeti 8122 liradır.

3 — Muvakkat teminatı "610,, liradır.

4 — İhalesi 12. Haziran. 942 cuma günü saat 15 de Askeri Posta No: 8734 K. lığı Satmalma komisyonunda yapılacaktır.

5 — Keşif ve şartnameleri her gün komisyonda görülebilir.

6 — İsteklilerin belli gün ve saatte teminat makbuzları ve 2490 sayılı kanunun ikinci maddesindeki vesaikle birlikte Çanakkaledeki komisyona müracaatları ilân olunur. (5893)

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan: 940/5172

Bir borçtan dolayı mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen iki adet halı açık arttırma ile Şişli Bulgar çarşısı İzzet paşa sokak 37 No. evde satılacaktır. Birinci arttırma 8. 6.942 pazartesi günü saat 9—11 e kadar yapılacak verilen bedel muhammen kıymetin % 75 şini bulmadığı takdirde ikinci arttırması 10.6.942 Çarşamba günü ayni saatte satılacaktır. Almak isteyenlerin mezkûr mahalde gösterilen saatlerde hazır bulunmaları ilân olunur. (40097)

Adapazarı 2 inci Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Sapancanın Uzunkum Mümtaziye bayır mevkiinde kâin tahminen 13 dönüm mikdarında tarafları dere, Hüseyin Ali ve Şahin ile çevrili tarlanın namına tapuya tescili dilekçesile Sapanca nahiyesinin Çayiçi M. den İslâm kızı Hikmet Yavaş'ın açtığı tapu tescili davasının yapılmakta olan duruşmasında: Tescili istenilen arazide hak ve alâkaları olan varsa müdahili dava sıfatiyle Adapazarı Sulh Hukuk mahkemesine duruşma günü olan 23. 6.942 T. den evvel müracaatları ilân olunur. (6138)

Beyoğlu 3 üncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Davacı Hüseyin tarafından Beyoğlu Kâtip Mustafa Çelebi mahallesi Anadolu sokağında 23. No. lu apartmanın izalei şuyu hakkında 942/738 dosya No. sı açılan davada müddeabih apartman hissedarlarından Saidin ikametgâhı meçhul olduğu anlaşıl - makla hakkında ilânen tebligât icrasına karar verilmiş ve muhakemesi 27.6.942 saat 10 a talik edilmiş olduğundan mezkûr gün ve saatta mahkemede isbatı vücut etmesi ve aksi takdirde davaya gıyaben bakılacağı davetiye makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (40100)

Gebze Asliye Hukuk Hâkimliğinden: 942/114

Gebzenin Tuzla köyünden Mustafa oğlu Mustafa Topçu tarafından karısı ayni köyden İstasyon caddesinde Şaban kızı Ayşe Topçu aleyhine açılan boşanma davasından dolayı dava olunan Ayşe Topçu namına gönderilen davetiyeye verilen meşruhatta ikametgâhının meçhul bulunduğu bildirilmiş olduğundan hakkındaki davetiyenin ilânen tebliğine ve muhakemesinin de 29.6.942 Cuma günü saat 14 de talik edilmiş olduğu ilânen tebliğ olunur. (40102)

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Tasarruf Hesapları

1942 İKRAMİYE PLÂNI

KEŞİDELER: 2 Şubat, 4 Mayıs, 2 Ağustos, 2 İkincitegrin tarihlerinde yapılır.

1942 İKRAMİYELERİ

1 adet	2000 Liralık	= 2000,— Lira	
3 "	1000 "	= 3000,— "	
2 "	750 "	= 1500,— "	
3 "	500 "	= 1500,— "	
10 "	250 "	= 2500,— "	
40 "	100 "	= 4000,— "	
50 "	50 "	= 2500,— "	
290 "	25 "	= 5000,— "	
200 "	10 "	= 2000,— "	

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Satılık ankaz

Muhammen krymeti	Teminatı
400	30

Kasımpaşada vaki Mülga Mevlevihane tekkesinin mutbak ve devrişan odalarının ankazı.

350	25,25

Kasımpaşada Büyükpiyalede vaki Muabber tekkesinin ankazı:

Yukarıda yazılı gayri menkullerin ankazı satılacaktır. İhaleleri 12.6. 942 günü saat 11 dir. İsteklilerin o günü Vakıf akar ve mahlûlât kalemine müracaatları. (5896)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — İstanbul bira fabrikasında 1 Haziran 942 tarihinden 31.5.943 tarihine kadar elde edilecek takriben âzami "500,, kazan yaş küsbe şartnamesi mucibince pazarlıkla satılacaktır. Küspeler beş partiye ayrılarak her biri 100 kazan hesabile parti halinde de satılabilir.

2 — Pazarlık 16.6.942 salı günü saat 11 de Kabataşta Levazım şubesindeki merkez satış komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartname her gün öğleden sonra sözü geçen şubede görülebilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiat üzerinden % 15 teminat parasiyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (6011)

Belediye Sular İdaresinden:

Atatürk Bulvarının küşadı ve şebekenin takviyesi dolayisiyle yapılması zaruri bazı ameliyat yüzünden 6.6.942 tarihine müsadif cumartesi günü saat 20 den ertesi pazar günü öğleye kadar Zeyrek — Ayasofya arasındaki Haliç yamacile Marmara yamacındaki yerler terkos suyu alamıyacaklardır.

Muhterem abonelere ilân olunur. (6129)

Türkiye Cümhuriyeti Merkez Bankası 30-5-942 vaziyeti

AKTİF

			Lira	Lira
Kasa.				
Altın: Safi kilogram	72.606,213		102.126.446,84	
Banknot			5.927.050,50	
Ufaklık			277.353,99	108.330.851,33
Dahildeki Muhabirler:				
Türk Lirası			543.761,99	543.761,99
Hariçteki Muhabirler:				
Altın: Safi Kilogram	25.800.871		36.291.001,—	
Altına tahvili kabil serbest Döv.			—,—	
Diğer dövizler ve Borçlu kiliring bakiyeleri			64.699.793,57	100.990.794,57
Hazine Tahvilleri.				
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı			158.748.563,—	
Kanunun 6—8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vaki tediyat			23.790.220,—	134.958.343,—
Senedat Cüzdanı:				
Ticari senetler			310.333.315,88	310.333.315,88
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:				
a — Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı esham ve tahvilât (itibari kıymetle)			45.192.261,93	
b — Serbest esham ve tahvilât			10.427.628,06	55.619.889,99
Avanslar:				
Altın ve döviz üzerine avans			3.121,22	
Tahvilât üzerine avans			1.958.948,45	
Hazineye kısa vadeli avans			—,—	
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans			244.000.000,—	251.962.069,67
Hissedarlar				4.500.000,—
Muhtelif				12.764.712,78
		Yekûn		980.003.739,21

PASİF

			Lira	Lira
Sermaye:				15.000.000,—
İhtiyat Akçesi:				
Adi ve fevkalâde			9.412.135,73	
Hususi			6.000.000,—	15.412.135,73
Tedavüldeki Banknotlar:				
Deruhte edilen evrakı nakdiye			158.748.563,—	
Kanunun 6—8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vaki tediyat			23.790.220,—	
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi			134.958.343,—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen			40.000.000,—	
Reeskont mukabili ilâveten tedavüle vazedilen			138.500.000,—	
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabili 3902 No. lu kanun mucibine ilâveten tedavüle vazedilen			134.500.000,—	597.958.343,—
MEVDUAT:				
Türk Lirası			98.146.501,09	
Altın: Safi Kilogram	877.422		1.234.164,05	99.380.665,14
3850 No. lu Kanuna göre hazineye açılan avans mukabili tevdi olunan altınlar:				
Safi Kilogram	55.541.930		78.124.167,90	78.124.167,90
Döviz Taahhüdatı:				
Altına tahvili kabil dövizler			—,—	
Diğer dövizler ve alacaklı kiliring bakiyeleri			26.029.033,60	26.029.033,60
Muhtelif				148.099.393,84
		Yekûn		980.003.739,21

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3